

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Tettek kellene.

A kongresszus, melyet az ország ötvenhat közművelődési egyesülete tartott Budapesten, impozáns lefolyású volt, az ott elhangzott gyönyörű beszédek a nap elsőrangú eseményeivé nőttek ki magukat.

De legyünk őszinték. A legszebb szónoki remekműnél is többet ér a legkisebb tett. Nem beszédek, hanem tettek kellene ebben az országban, melyben a közműveltség oly elmaradt, Magyarország és a magyar nyelv ellen az ország határain belül nap nap után mindjobban erősödő aknamunka folyik.

Közművelődési egyesületeink között első helyen kétségtelenül az Emke áll, ugy vagyona, mint tekintélyre és eredményekre nézve. Az Emke iskolákat, óvodákat tart fenn, s minden kínálkozó alkalmat megragad a magyar nyelv terjesztésére. De azért az Emke sem áll hívatásának magaslatán. Az áldozatokkal szemben, melyeket az állam és társadalom hoz az Emkéért, joggal több eredményt is várhatnánk tőle. Olyan munkát, amelynek több a látzatja. Az Emke rendszerint csak akkor ad magáról hírt, amikor valami nagyobb szerű ünnepséget rendez jövedelmeinek szaporítása szempontjából.

Hát hiszen jól van, szívesen látjuk, ha minél több hazafias ünnepélyt rendez valamely kultúregyesület s minél több pénzt hord össze a nemes célra, de aztán látni is akarjuk, hogy mit produkál a kultúregyesület.

S eddig még édeskeveset láttunk.

Nagyjában ugyanez áll a Délmagyarországi és Dunántúli közművelődési egyesületekre nézve is. Sok ünnepély, sok szereplés, kevés eredmény.

S mit szólunk a többi közművelődési egyesületnek működéséhez? Legnagyobb részüknek a nevét sem hallottuk soha. Lehet, dolgoznak valamit ezek is, de munkájuk eredménye éppenséggel nem áll arányban magas sztos hivatásukkal és fontosságukkal.

A közművelődési egyesületnek a mi szerény véleményünk szerint a népműveltség s a magyarosítás terén azt a munkát kell elvégezniök, melyet az állam már nem teljesíthet.

Az állam, különösen mostan, sokat tesz a műveltség s a magyar nyelv terjesztése végett; hogy messzire ne menjünk, csak két új törvényre mutatunk rá: az iskolatörvényre és az ingyenes népoktatásról szólóra. Ha a közművelődési egyesületek gondja csak arra terjedne ki, hogy ezeket a törvényeket helyesen hajtsák végre, ezzel

már nagy részben megfeleltek a hivatásuknak.

Nagyon bölcs dolognak tartjuk, hogy most a közművelődési egyesületek egy közös vezető szervet, közművelődési tanácsot választottak. Ez a közös vezető szerv egyöntetű, az egész országot egyszerre megmozgató akciókat kezdeményezhet, ami nagy dolog.

A közművelődési tanácsban hivatott férfiak, alkotásra képes szellemek ülnek. Reménységgel tekintünk működésük elé s üdvös tetteket várunk tőlük.

Legyen már elég a szép beszédekből. Cselekedjünk valamit. A magyar társadalom szívesen áldoz kultúregyesületek céljaira. Áldozott eddig is és áldozna sokkal többet a jövőben, ha látná, hogy a kultúregyesületek munkájának látszatja van.

Főlösképpen ecsetelni, hogy mennyire életérdeke Magyarországnak, hogy a kultúregyesületi munka minél eredményesebb legyen.

Széll Kálmán, a kongresszus szónoka híven ecsetelte, hogy mennyi külső és belső ellenséggel kell nap nap után megküzdenie a magyar államnak és a magyar népnek. Ez ellenség ellen nem elég, ha csak az állam vállalkozik a támadások vissza-

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☞ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ☜

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

-21-

Az Igazgatóság.

TÁRCA.

A CSODA.

Az érettségi biztosának
Reggel kopognak ajtaján
S belebben rajta elfogódva
Egy rózsás arcú, barna lány.

Kis szoknyácskáját tépegetve
A zord nagy úr előtt megállt
És elhaló hangon rebegette:
Ne buktassák meg Petki Pált.

Keveset tud még a latinból . . .
S a görög? Gyöngén megy ez is.
A történelem nemkülömben,
Valamiképp a mathezis.

Oh, de hogyan tud korcsolyázni,
S hogy táncol! . . . Szinte tova száll!
Legjobb tornász az iskolában
S oly csinos fiú Petki Pál.

Nem is volt ideje tanulni,
Mert a reggel s az alkonyat
Ott érte . . . oh most már bevallom
Virágos ablakunk alatt.

Ott írta a legelső versét
Házunk előtt, a kőpadon —
Úgy kezdődik az első strófa:
Tekints le rám, kis angyalom.

. . . S két hétre rá az érettségim
Bárhogy faggatták Petki Pált
Járatlan volt a tudományban, —
A fizikában legkivált

Latinból is keveset vallott,
S a görög? Gyöngén ment ez is —
S mint a tarlón a nehéz jármű,
Ugy dőcögött a mathezis.

. . . Ki mondja még azt, hogy manapság
Csodák nem történnek soha?
Hiszen csodának volt tanuja
Minap is a vén iskola.

Meginognak a vén katedrák
És megrecsessenek a padok —
Egy fiú boldog mámorában
Földhöz csapja a kalapot.

A hihetetlen, a csodás hír
A vén falak közül kiszáll:
Egek ura . . .! Az érettségim
Simán átesuszott Petki Pál . . .!

A VÉGZET.

A hajón mindenki a mult heti szerencsétlenségről beszélt Az Orion személyszállító összeitközött a nyílt tengeren egy teherhajóval, az előbbi elsüllyedt és az utasok közül huszan vesztették el életüket.

A fiatal házaspár, kivel a hajón ismerkedtem meg, szintén erről társalgott, midőn hozzájuk csatlakoztam. A fiatal asszonyka kacagva ingerkedett a férjével.

— Mond csak, ha egy ily szerencsétlenség alkalmával a tengerbe vesznék, újra megházasodnál?

Verésére, hanem minden magyar embernek harcolnia kell abban a táborba, amely a hazát az ellenségek ellen megvédelmezi. E tábornak kínálkozik a kulturegyesületek összessége.

Adósok veszedelme.

A hitelezők, főképp a kereskedők, a készülő végrehajtási törvény visszaható ereje miatt nagy zavarban vannak. Tudvalevő ugyanis, hogy az új törvény rendelkezései nem csupán az ezután csinált adósságokra, de minden némű, tehát a legrégebb tartozásra is vonatkoznak, ami érthetőleg kellemetlenül érintette azokat, akik a boldog hitelezők alosztályába tartoznak, mivel különvétségeiket ezután sem a fizetés lefoglalásával, sem pedig az utolsó párna dobraveretésével nem tudják majd behajtani. A hitelező természetrajzához tartozik pedig, hogy elsősorban ne legyen tekintettel semmire s hogy a közötté és az adós között fenálló viszonyt ne lírai alapon ítélje meg.

Ilyen körülmények között mit tehet most a hitelező? Kétségkívül semmi okosabbat, minthogy igyekszik a pénzéhez jutni, mielőtt a törvény életbe lépne. Mert most még könnyen megy. Vagy legalább könnyebben, mint a jövőben.

A hitelezők — különösen a vállalatok és kereskedők — ez igyekezetének meg is van a látszata már. Még pedig alapos, igazán nem remélt látszata. Mivel az adósát mindenki megronthatja, de mivel az adós csak ritkán van abban a kellemes helyzetben, hogy fizetni tudjon, nem marad egyéb hátra, mint a végrehajtás.

Mód felett megsaporodtak most az új végrehajtási törvény miatt a végrehajtást kérő beadványok. Ebben a tekintetben az aradi törvényszék érte

el eddig a rekordot. Mint az ottani ujságokban olvassuk, az utóbbi néhány nap alatt több mint ötszáz végrehajtási kérvény érkezett az aradi törvényszékhez. És ez még korántsem minden. A sommás perek ugyancsak megsaporodtak az utóbbi időben s általában nincs a pénzbehajtásnak az a módja, amely most nagy keresetnek nem örvendene. Föllendül minden, ami alkalmas arra, hogy a szerencsétlen adósból kipréselje a lelket, ami semmiesetre sem lehetett azoknak a célja, akik ezt a törvény tervezetét elkészítették.

Hivatalos uton ez állapot ellen természetesen semmit sem lehet tenni, de kívánatos, hogy a hitelezők emberies érzése a lehetőségig megkímélje az egyes embereket attól, hogy mire az új törvény életbe lép s az ő párnájuk biztosítva van, már a számukra késő legyen. Egyszerűen mert nincs már párnájuk.

Ismételjük: a hitelezők eljárása teljesen jogos és ott, ahol a pénzükhöz való jutásnak más módja valóban nem kínálkozik, kénytelenek a legridegebben eljárni. De tagadhatatlanul vannak tekintetek, amelyeket mindenkori figyelembe kell részesíteni. Elsősorban az, hogy családokat a váratlan megrohanással ne tegyünk tönkre.

Ujdonságok.

— A munkásházak portái. Dr. Cicatricis alispánhoz e héten terjesztette be a munkásház építő bizottság a szőlőföldre vonatkozó adatokat, amelyekből megtudjuk, hogy egyezség kötött 26 ⁴⁹⁵/₁₀₀₀ holdra; magasabb bért kérnek 12 ⁵⁶⁸/₁₀₀₀ holdért; portáért hajlandók adni 8 ⁵⁴¹/₁₀₀₀ holdat; földért adnának 34 ¹⁰⁹/₁₀₀₀ holdat. Nem jelent meg az egyezkedő tárgyalásokon 9 ¹⁰¹⁷/₁₀₀₀ hold

gazdája. Ezek volnának a főbb adatok, de hogy teljes legyen hirasunk, meg kell említenünk, hogy a kijelölt földekből 4 ⁴⁰¹/₁₀₀₀ holdat semennyi pénzért sem hajlandók eladni a sajátjukat annyira szerető tulajdonosok. Szó, ami szó, nem is igen sokan vannak, akik örömeit válnak meg szép gyümölcsösöktől. Mert a kiszemelt terület legszebb része falunknak, akár egy kis paradicsom és bizonyára van olyan is, akinek többet ér, ha viruló veteményesét megtekintheti a benne pompázó gyümölcsfákkal, mint az érte fölajánlott illő egységi ár. A nemes eszme azonban, hogy az egyszerű zsellér-emberek hajlékhoz jussanak, megérdemli az esetleges áldozatkészséget is.

— Rendkívüli közgyűlés. E hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott Mindszenti község képviselőtestülete, amelynek egyedüli tárgya volt az 1907. évi számadások átvizsgálása. A jóváhagyott számadást a megyéhez terjesztik föl.

— Csak hazai iparcikkeket vásároljunk! Nem könnyű elhagyni megszokott dolgainkat. Látjuk, hogy anyagi helyzetünkhöz mérten mily nagy összeget füstölünk el, — azt mondjuk: kedvtelésből, vagy mert „jól esik“. Pedig hát nem egészen úgy van ez. Dohányozunk, mert gyermekkorunkban megirigyeltük az öregeknél látott füstkarikákat és azt hittük, hogy csak akkor vagyunk mi is emberek, ha szivarvég vagy szárszopókával meggyünk az utcákon végig. Boldogok voltunk, ha lopva is, szippantunk egyet-kettőt, még ha rosszul lettünk is azután. S így lassankint megszoktuk a dohányzást, mely sem egészségünkre, sem zsebünkre nézve nem nyújt hasznot, de azért mi mégis rabjai lettünk szokásainknak és azt hisszük, hogy erről leszokni ép úgy nem lehet, mint leszokni nem tud az iszákosságról az ebben szenvedő. Hogy minden felesleges cselekedeteinkről leszokni nem nehéz, azt jellemző emberek számtalanszor beigazolták és hogy meg lehet az ember dohány nélkül is, beigazolják hosszú életű emberek, akik sohasem dohányoztak. Ép így állunk mi a hazai ipar pártolásának dolgával is. E sorok írója erős dohányzó, meg is próbálta már nem dohányozni és két évig nem költött, nem pazarolt dohányra egy fillért sem —

— Isten ments! — vágott vissza a férj. Saját kárán tanul az okos.

— No de mégis, — ugy-e, akkor egy barnával próbálnál szerencsét?

— Rózsika, kérlek, hagyd már abba! . . .

— Nem felelsz? . . . Nos mit tennél?

— Azt hiszem, megörlődnék, mondá a férj szenvedélyesen. Oh, mi lenne az én életem nélküled, ki pótolná vesztedet? Senki, semmi!

Most a nő elkomolyodott. Szemébe könytolt, férje keblére hajtotta szöke, bodros-haju fejcskáját és átölelte, mint a gyöngéd inda a hatalmas tölgyet, a másik percben pedig még könnyes szemekkel, de már szerelmesen mosolyogva nézett fel férjére.

— Te bohó! Hogy tudod ilyen komolyan venni a tréfát, de igazad van, ne beszéljünk a halálról, mikor oly boldog jövő várakozik reánk.

Ez a mosoly a férj homlokáról is elüzte a redőket.

Midőn eltávoztak, én még sokáig eltűnődtem.

„Ne beszéljünk a halálról, mikor oly boldog jövő várakozik reánk.“ Hol van az az idő, mikor még én is boldog voltam, jövőről álmodoztam; mikor élni akartam, mikor irtóztam a halálnak még a gondolatától is, mikor fájdalommal töltött el az a tudat, hogy e földi élet csak ideiglenes lakás, melyből előbb-utóbb ki kell költözködnünk egy csendes, sötét országba.

Hová tűntek el ama szép napok?

Egy, mellettem elsiető matróz rázott fel álmodozásomból.

— Nézze csak, az albatrosok milyen mélyen vágnak le. És hogy fodrozik a ten-

ger . . . Nagy vihar lesz . . .

Föltekintettem az égre, — mindenütt sűrű, tömött felhők gomolyogtak, melyek szinte lezuhanni látszottak, sehol egy tenyérnyi kékség.

A kapitány harsány szava, mellyel rendeleit osztogató, a matrózok siető lépteinek kopogása, a vitorlák recsegése, a megfeszített erővel dolgozó gép zakatolása félelmes, borzongató zajjal tölté el a levegőt.

Nemsokára az egész láthatár elsötétült, — madártojás nagyságu cseppek kezdtek esni, azután megeredt a zápor, csakugy zuhogott az eső, villám villámot ért, egyik mennydörgés még el sem halt, már másik támadt, mintha az eget valami titáni erő akarná kivetni sarkaiból.

Hajónkat egyik hullám a másik ölébe dobta s ez ismét nagyot lódítva lökte tovább.

Egy vitorla kötelébe kapaszkodva szembenéztem a villámmal, dacoltam a széllel, nem törődtem a hullámokkal, melyek át át csaptak rajtam! Meg voltam igézve, el voltam bűvölve.

A hajó minden izében reszketett, mintha közeli vesztét érezné és a szél, kezében ostorral, vadul száguldott a hullámok felett és fékevesztett dühvel korbácsolta ezeket, — majd bekapaszkodott a vitorlákba és nagyokat, gunyosan kacagott, ha egyet-egyet darabokra tépve ragadhatott magával.

És én még mindig ugyanazon helyen állottam. A sirályok, a tenger e halálmadarai nem töltöttek el félelemmel. Nem rettegettem a halál gondolatától, dacos megnyugvással nyugodtam bele. De hát mit is veszitek élettemmel? Egy megunt nyügöt. Eh, jobb lesz ott pihenni a tenger ringató ölében.

Siketítő, vért fagyasztó dőrej szakított itt félbe, melyet vakító villám követett. Ugy tetszett egy percre, mintha ezer szellem száguldana előttem, kezeiben tüzcsövát forgatva, azután elvesztettem eszméletemet.

Csak másnap tértem magamhoz. A természet már lecsendesedett. Fölöttem a nap ragyogott, az ég csábitóan mosolygott le mint egy kacérkodó hölgy, kinek fejére drága gyémánt van tűzve. Csendes szellő fodrozta a hullámokat és enyelgett a vitorlakkal.

Fel akartam emelkedni, de a jobb karomat nem bírtam.

— Hol vagyok? kértem a mellettem levő egyénektől.

— A Neptun fedélzetén, mely a hajótörötteket felvette. Bizony már a tulvilág kapuján kopogtatott, alig tudtuk visszarángítani.

— Elsülyedt a Victória?

— De el ám, a mentőcsolnokokkal együtt. A villám fölgyújtotta a fő árbócot. Önnek is ki jutott egy kis rész belőle, mondá az orvos jobb kezemre mutatva. Oda se nekí, hamar kifogja heverni. Mikor a hajó meggyuladt, folytatá elbeszélését, a mentőcsolnokat vizre bocsájtották, de nem sokára ezer darabra tört. Derék matrózaink csak nagynehezen tudtak néhányat kimenteni a tengerből.

Másnap már felkelhettem. Könnyezve ölelkezünk össze utitársaimmal.

Öten voltunk, — de a fiatal házaspárt hiába kerestem.

Elmerengve néztem a tengert. Ott pihentek mind a ketten . . .

Pedig mily boldog jövő várt reájuk . . . pedig, hogy örültek az életnek . . .

És én — megmenekültem.

de mégis hozzáfogott újból a pazarláshoz. Miért? Azt igazán és őszintén szólva, indokolni sem tudja jó lélekkel. Hangoztatni halljuk a nagy uraktól, hogy ne vásároljunk mi külföldön semmit, hanem pártoljuk a hazai ipart, de azért éppen ők azok, akiknek különben legjobban volna módjukban a hazai ipart felkarolni és támogatni, és mégis örül a lelkük, ha külföldre vándoroltathatják a magyar földön szerzett pénzüket, sem hogy magyar iparostól vagy magyar kereskedőtől vásárolnának. Hogy miért van ez így? Jó lélekkel azt már megint ők nem mondhatják meg. Mert azt velem úgy sem hitetheti el senki, hogy hazánkban meg nem kaphatna mindent ép oly jó minőségben és ép oly árban, mint ahogy azt külföldön megkapja, még akkor sem, amidőn igazán utalva van arra, hogy egyet-mást csakis külföldről kell beszereznie. Még ha ennek szükségessége fenforogna is akkor sem szabad a magyar kereskedőt, magyar iparost mellőzni, mert a kereskedő mint áru-közvetítő olcsóbban kapja a szükségelt cikket, mint maga a fogyasztó s így amellelt, hogy nem gazdagítjuk a külföldit, kárunk nélkül hasznát nyújtunk a hazai kereskedelemnek és iparnak egyaránt.

— **Névnap.** E hó 25-én ünnepelte névnapját Muszil Vilmos áll. isk. igazgató-tanító, kedves családja és nagyszámu barátai és ismerősei körében.

— **Elhagyott gyermekek.** A belügyminiszter körrendeletben figyelmezteti az árvaszékeket, hogy a gyermekek elhagyottságának megállapításánál nem kell bevárni az ügy befejezését, hanem ha azt a szükség úgy kívánja, be lehet a gyermeket szállítani az állami gyermekmenhelybe az elhagyottsági határozat meghozatala előtt is. A varmegyei árvaszék eddig is ezt az elvet követték, de a községek nincsenek teljesen tisztában ezzel a kérdéssel, azért az előjárásokat is figyelmeztetni kell, hogy valahányszor azt látnák, hogy a gyermek erkölcsi vagy anyagi jóléte azt követeli, hogy azonnal adják át az állami gyermekmenhelynek, akkor ne várják meg az árvaszéknek intézkedését, hanem azonnal szállítsák be a gyermeket. Ebből rájuk semmiféle kötelezettség nem hárul, még abban az esetben sem, ha az árvaszék utólag nem találja okot az elhagyottság kimondására. A miniszter rendeletének az a célja, hogy megvédje a gyermeket minden veszedelemtől, mely gyakran éppen abban áll, hogy késedelmeskednek a gyermek beszállításával. Az előjárásuk maguk is elintézhetik ezt a kérdést; ha sürgősen követeli a gyermek érdeke a menhelybe vitelét, kérjenek vasuti jegyet a menhelytől és azonnal szállítsák be a gyermeket és erről tegyenek utólag jelentést az árvaszéknek.

— **Országos vásárunk első napja** majajlott le. Különösen a vidékről nagyon sok lábas jószágot hajtottak föl, míg helybelit alig lehetett látni a piacon. Mindazonáltal a kereslet nagyon lanyha volt. A holnap kirakodó vásár se biztató az iparosokra és kereskedőkre, mert ilyentájon nem sok költőpénz van a ladafiában.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Szabó János iskolaszolga fiatal felesége a mult vasárnap reggel férjének forgópisztolyával fejbe lőtte magát. Közéleben nem volt senki, aki segílyt nyujthatott volna, mert Szabó már kora reggel elment hazulról, hogy hivatalos dolgait idejében elvégezze. Később azonban a menyecske huga jött hozzá látogatóba, s a szerencsétlen asszonyt nagy vértócsában a földön fetrengve találta. Nyomban bekötözte sebet és orvosért futott. Szabónét még aznap bevitték a varmegyei közokórházba s ott fejből sikerült a golyót eltávolítani. Az orvosok remélik, hogy mielőbb fölépül. Öngyil-

kosságának okát nem mondja meg az élettel meghasonlott fiatal menyecske.

— **Gazdák kára.** A baj sohasem jár egyedül — mondja a közmondás. És ez igaz is. Amint hogy tapasztalat bizonyítja. A tavalyi közepes termés után kaptunk az idén soványabbat, amit tudvalevőleg tartós szárazság és a korai hőség okozott. De sok helyen még sovány termésre sincs kilátás, mert ami lett volna is, elpusztította a jégeső, meg az üszög. A községi előjárásához csapatokban érkeznek a károsult gazdák kérvényei melyben adó-elengedésért folyamodnak. Az előjáróság azonnal folyamatba tette a jég és az üszög által okozott károk megvizsgálását s mint értesülünk, az üszög kétszer annyi kárt tett vetéseinkben, mint a jég.

— **Tüz Percsorán.** E hó 24-én, szerdán alkonyatkor tűz ütött ki a percsorai uradalmi majorban. Egy cselédház, istálló, ol s egyéb kisebb épületek lettek a lángok martalékává. A tűz megakadályozását lehetetlenné tette az ezidőben dúló orkánszerű vihar s dacára, hogy három tűzfecskendő működött, nem lehetett megmenteni semmit sem. Elpusztult az éppen javítás alatt levő épület. A cselédek a melléképületekben voltak elhelyezve, amik szintén mind elpusztultak a benne fölhalmozott holmikkal együtt. Az uradalmat ért kár megtérül, mert az épületek biztosítva voltak s így tulajdonképpen a cselédek károsultak, mert szerzeményük: a butor és ruhanemű elpusztulásával valóban érzékeny kárt szenvedtek. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen.

— **A sövényházi vadorzók fölött** az elmúlt héten ültek a bírák törvényt. Fodor Józsefet 4 évi, Gera Antalt 3 évi fegyházzal sújtotta az igazságszolgáltatás, ellenben Vetrot bizonyítékok hiányában fölmentették. Mucha főerdész, akinek egyik karját a vadorzók lelőtték s azt amputálni kellett, megszakította bádeni üdülését, hogy a tárgyaláson részt vehessen.

— **Vizbefult legény.** Szabó János gazdálkodó Mihály nevű 21 éves fia, akinek az ősszel kellett volna bevonulni katonákhoz, e hó 24-én délután a Tiszába fult. A délceg fiatalember künn kapálgatott a Gémes-távan levő földjükön s a nagy melegtől el-tikkadva, megkivánta a fürdést. Alig ment bele a hús habokba, máris alámerült s közleében levő bátyja, aki figyelte öccse fürdőzését, nyomban utána ugrott, de már csak elkéült holttestét huzhatta ki a Tiszából. A szerencsétlen fiatalember, aki először fürdött a szabad Tiszában, görcsöket kapott s az okozta vesztét.

— **Malom átalakítás.** Nagy Testvérek, fiatal, törekvő mindszenti gőzmalmosok — mint értesülünk — fontos és a gazdaközönségre is mindenképpen előnyös átalakításokat végeztetnek gőzmalmukon. A malom eddigi berendezése ugyanis több tekintetben rászolgált arra, hogy lépést tartson a korrall s e célból a cég egyik baltagja a modernebb berendezésű vidéki gőzmalmokat sorra tanulmányozta, hogy a malomépítészeti technika vívmányait megtekintse s az így nyert tapasztalatok alapján saját gőzmalmukat is a legmegfelelőbbben rendezzék be. A nagyobb méretű átalakítás már a befejezéshez közeleg, s mire az új gabona örölhető lesz, már készen is áll a gazdaközönség rendelkezésére.

— **Ajánlat a vízvezeték elkészítésére.** A nyilvános versenytárgyaláson Pálffy Testvérek jóhírű szegedi cég volt az egyedüli komoly ajánlkozó a vízvezeték megépítésére. Ajánlata e hó 24-én bontatott föl a község-háza tanácsstermében, amely szerint hajlandó fenti cég az új 3 colos ártézi kút megfúrását és a csőhálózat teljes elkészítését 44 házhoz 1 méternyire bevezetve, 11,000 koronáért elkészíteni. Vagyis minden érdekelt

tagnak 250 koronába kerül a házába vezető vízcső, amely percenként legkevesebb 5 liter vizet ont. Tudvalevőleg Ániszfeld Sándor vásárhelyi vállalkozó is ily összegért lett volna hajlandó vízvezetékét készíteni, csak hogy Pálffy Testvérek ajánlata mégis sokkal kedvezőbb, mert míg Ániszfeld kovácsolt fekete vas-csővekből építette volna meg a csőhálózatot és egyidőben való használatnál nem jótáll a percenkénti 5 liter vizért, addig Pálffyék az összes munkálatokhoz horgonyozott vas-csőveket szállítanak (ami tudvalevőleg 18—20 százalékkal drágább) és a vízmenységért is teljes szavatosságot vállalnak. A bizottság valószínűleg a Pálffy céget bizza meg az elkészítéssel s így remélhetőleg a jövő hó elején már megkezdik a munkálatokat.

— **Szuronyroham a bika ellen.** Hódmezővásárhelyen egy megvadult bika lépőposta Molnár István, Kérdő István gazdákat és Oláh Sándor csordást. A rendőrség feltűzött szuronyal rohamot intézett a bika ellen s azt sikerült leteríteni. A sebesülteket kórházba vitték.

— **Titkozatos merénylet.** Rejtélyes merényletnek esett áldozatul, mint Makóról írják lapunknak, Juhász István csanádapátfalvi vasuti őr. Juhász éjjeli szolgálatot teljesített és mikor az állomás környékét vizsgálta, egy bokorban gyanus zajt hallott. A vasuti őr bement az állomási hivatalba, hogy jelentést tegyen tapasztalatairól s egyben fölfegyverkezve tovább folytatta körutját. Amint a hivatali helyiségbe ért, az ablakon át többször belöttek. Juhászt az egyik golyó fején találta s a szerencsétlen ember rögtön összeesett. Míg a sebesült segítségére siettek, addig a tettesek elfutottak. A súlyos sérüléseket szenvedett vasuti őrt a lakására szállították. Állapota reménytelen.

— **A hivatalban szerzett kvalifikáció.** Igen gyakori az eset, hogy midőn valaki a közpályára lép, még oly igen kicsi a kvalifikációja, hogy csak kezdetleges állásban tud alkalmazást kapni és amellelt semmi reménye sincs arra, hogy valamikor előléphessen. Később azonban, mikor az állást megszerezte, folytatja tanulmányait ott, ahol elhagyta. Ilyenkor aztán megtörténik, hogy a kezdő hivatalnok rangban és fizetésben főnökei elé kerül. Mint értesülünk, az államvasutak igazgatósága ezt meg akarja akadályozni és ez alkalomból rendeletet készül kibocsájtani alkalmazottaihoz, melyben tudatja, hogy jövőben csak azt a képesítést fogja figyelembe venni, amelyet az illető alkalmazott szolgálatba lépéskor magával hozott.

— **A mi természetes.** Egy fiatal leány lép be az ujságkiadó hivatalba.

— **Uram —** kérdi a kishirdetések rovat-vezetőjétől — sziveskedjék megmondani, vajjon érkeztek-e ajánlatok a hirdetésemre?

— Milyen hirdetésére?

— Egy fiatal, szép leány, férhez akar menni, aki nagynénje után örökölni fog . . .

— **Ó, igen!** szólott komoly ábrázattal a tisztviselő — egy ur jelentkezett ma itt, csak hogy az nem a kisasszony, hanem a — nagynénje után tudakozódott.

— **A tanító szerelme.** Fritz Tivadar sándorfalvi tanító évekig belső viszonyt tartott fenn Burkus Piros odaváló leánnyal, akitől két gyermeke is született. Ez év elején azonban megunta a leányt, a faképnél hagyta és egy fiatal tanítónőnek kezdett udvarolni. Burkus Piros, akit a tanító hűtlensége nagyon elkésérített, szidalmazni kezdte szerelme

elrablóját és becsületében súlyosan megsértette, a tanítót pedig azzal fenyegette meg, hogy leönti vitriollal. A tanítónő és Fritz Tivadar feljelentették becsületsértésért Burkus Piros a szegedi járásbírósnál, mely mára tűzte ki ebben az ügyben a tárgyalást. Időközben Burkus Piros is vizonvátat emelt ellenük s így ma egyelőre csak a közcsend elleni kihágásban ítélkezett a járásbírósnál. Ezért Burkus Piros nyolc napi fogházra és 20 korona pénzbírságra ítélték.

— **Diszes és értékes albumot ad ajándékba minden évben előfizetőinek a „Budapest.“** A múlt évi karácsonyra küldött diszalbum, melyet a „Budapest“ 30 éves fennállása alkalmából adott az előfizetőknek, egy szenzációs irodalmi esemény volt, ezrével jöttek a hálairatok és sok ezer új előfizető sorakozott a „Budapest“ zászlója alá. Ezt a gyönyörű albumot még most is megküldi azoknak az új előfizetőknek, akik legalább negyedévre rendelik meg a lapot és 80 fillért postaköltségre beküldenek. De készül már az új karácsonyi album is, mely még diszebb és értékesebb lesz, mint az előbbi. Ezt is megkapja ingyen a „Budapest“ minden állandó előfizetője. Tudvalevőleg a „Budapest“ most vezérszerepet visz a politikában. Habár független a kormánytól, és a pártoktól, megvannak azokkal az összeköttetései és első kézből, leggyorsabban kapja a legérdekesebb híreket. Irodalmi rovata is elsőrangú, szóval a legdrágább lapok színvonalán áll, bár azoknál sokkal olcsóbb. Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a „Budapest“ kiadóhivatala Budapesten, IV., Sarkantyus-utca 3.

— **A hódmezővásárhelyi családi dráma.** Megirtuk már, hogy Hódmezővásárhelyen Kovács Károly a napokban civódás közben feleségét késsel összeszurkálta, aztán magát is több késszurással megsebesítette. Mint utjabban jelentik: az asszony élet-halál között fekszik a kórházban. Kovács csakhamar felgyógyult és a fogházba szállították. Az éjjel Kovács cellájában törülközőjével felakasztotta magát, mire a börtönőr megtalálta, halott volt.

— **A fecske sebessége.** Jól választ az az ismert népdal, amely a fecskét bizza meg levélhordójának. Ez a szép alaku madár bámulatosan gyors röptű is. Ez anverszi háromfitenyésző nemrég érdekes kísérletet tett, hogy megállapítsa a fecske csodálatra méltó sebességét. A házának eresze alatt fészkelő fecskét elvitette több postagalambbal együtt egy galambversenyhez a franciaországi Compiegnebe. A fecskét Compignebe a galambokkal együtt reggel negyed nyolc órakor bocsájtották utnak. A postagalambok eleinte szokás szerint nagy íveket irtak a levegőben, míg a követendő irányt megtalálták, de a fecske, amint szárnyára kapott, egyenes északi irányban vette útját. Nyolc óra és huszonhárom perckor a fecske már Anverszben volt a fészken, míg az első postagalamb csak tizenkettőfél órakor érkezett meg. A fecske tehát 235 kilométer utat egy óra nyolc perc alatt tett meg, vagyis egy perc alatt 3355 métert repült.

— **Uj szérum a vérbajok ellen.** Párisból jelentik, hogy Champagne J., egy fiatal francia tudós, új szérumot fődözött fel. Ez a szérum fertőtlenített majomvérből készül és állítólag akkora gyógyhatása van, hogy a beteg testet három hónap leforgása alatt végleg megszabadítja a szifillisztikus mikrobáktól. Dr. Regnier, a párisi Charité-kórház elektroterápiai laboratóriumának főorvosa számos beteget oltott be e szérummal és valószínűleg meglepő eredményeket ért el vele. A teljességgel fájdalom nélkül befecskendezhető szérum hatása olyan intenzív, hogy az ezzel kezelt beteg 1—2 heti befecskendezés után is sokkal könnyebben érzik magukat. Még azon vérbajoknál is, amelyek ideges tünetekkel járnak, mint ideggyulladásnál, hátgerincgyulladásnál stb., melyekkel szemben az orvos-

tudomány mindeddig tehetetlenül állott, fényes eredményeket értek el. Mai napig több, mint ötszáz beteg köszöni e szérumnak gyógyulását, éppen ezért Champagne most az illetékes tényezőkhöz azon kérelemmel fordult, nyujtsanak neki módot találmányának nagyban való előállítására és forgalomba bocsáthatására.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1908

Cséplési értesítés.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni a csépltetni szándékozó gazdák közönséget, hogy gőzcséplő gépünket egy a legújabb rendszerű szabadalmazott dobkosárral szereltük fel, mely több uradalomban és gazdasági egye-

sületek által ki lett próbálva s a legnagyobb elismerést érdemli. A megtartott próbáknál a régi rendszerű dobkosárral elcséplelt szalmából még 10—15 százalék szemet képes kicsépelni, ami a mai magas gabona-árak mellett tekintélyes összegű megtakarítást tesz ki. Mi is, tekintettel a magas gabona-árakra, az eddigi 5 százalék rész helyett 3 és fél százalékért vagyunk hajlandók csépelni. Kérjük azon tisztelt csépltetni szándékozókat, akik gépünkkel óhajtanak csépltetni, sziveskedjenek velünk szándékukat minél előbb tudatni, hogy a cséplésnél a sorbeosztást minél kedvezőbben intézhessük el.

Teljes tisztelettel
NAGY TESTVÉREK

A szoba legszebb díszé

és értékes emlék minden családban egy nagyított fénykép, amely családunk valamely tagját megszólalásig hűen ábrázolja. Többet ér ez bármely szindus képnél, noha sokkal kevesebb pénzbe kerül. Fényképnagyítást bármely kis fénykép után művészi, szép kidolgozással 47—63 cm. nagyságban darabonként 8 koronáért készít

☐ **Horváth Antalné fényképészeti műterme.** ☐

Fényképfővételek minden nap, borús időben is sikerrel eszközölhetők. Gondos munka, jutányos, szabott árak.

Syndeticon

(Halenyv)

mely a legerősebben összeragaszt bármiféle törött tárgyat, vasat, porcellánt, üveget, tájképpipát, kisebb tubusokban darabonként 20 fillérért beszerezhető Horváth Antal papírkereskedésében Mindszent.

Használt, de jó karban levő ajtók és ablakok jutányosan eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

— Kerti díszítésre hatásos lombfüzerek, lampionok, ünnepélyekre gyönyörű tűzijátékok, 3000 drb most érkezett legújabb képeslevelezőlap jutányosan kapható Horváth papírkereskedésében, Mindszent.

Hirdetmény.

A „Mindszenti Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“ igazgatósága közhírré teszi, hogy intézetükben a tagságra jogosító üzlet-részjegyen kívül 20 filléres heti betétek is elfogadtnak bármikor. A heti betét 10 kor. befizetés után 4 százalékot a betevőnek kamatozik.

Takarékbetétek elfogadtnak, valamint jelzálogos kötvény-kölcsönök és ugynevezett „földkölcsönök“ is fogantattnak minden bélyeg-, illeték- és táblázási díj nélkül egész ötven évi lejáratig. Bővebb felvilágosítás a hivatalos órák alatt a helyiségben (özü. Laticska Pálné urnó házában) nyerhető.

Mindszent, 1908. jun. 14.

3—5

Igazgatóság.

Dombornyomatú modern befőttes címkék

kaphatók HORVÁTH ANTAL papírkereskedésében a következő felírásokkal:

cserezsnye, ribizke, meggy, barack, málna, alma, körte, méz, dió, barackiz, ringlotta, pizske, birsalma, cukordinnye, görögdinnye, paprika, ugorka, paradicsom, szilvaiz, őszi barack, málna stb. stb.

30 darab tetszés szerint kiválasztva 20 fillér.

Vegytiszta hólyagpapír, legerősebb, ivenként 8 fill., angol spárga 6 fill.